

בס"ד. שיחת שבת פרשת שופטים, ז' אלול, ה'תשכ"ה.

בלתי מוגה

א. הביאור בפירוש רש"י ריש פרשתנו, "שופטים ושוטרים", "שופטים, דיינים הפוסקים את הדין, ושוטרים, הרודין את העם אחר מצותן, שמכין וכופתין במקל וברצועה עד שיקבל עליו את דין השופט" - שהכוונה היא [לא לשוטרים שמענישים ומלקים לפי פסק השופטים (כבפרשת דברים¹): "שוטרים לשבטיכם", "אלו הכופתין והמכין ברצועה על-פי הדיינין", שזהו הסדר דעונש מלקות], כי גם ביצוע הדין בפועל שייך לפעולת השופט², ונכלל בציווי "שופטים . . תתן לך", אלא [לשוטרים שענינם לאיים על הנדון שיקבל עליו לקיים בעצמו דין השופט לשלם ממון וכיוצא בזה (ולכן מוסיף ומקדים "מקל", שהוא סימן של רדיה³)] אבל בימי משה, ממנה השופטים, היו בני-ישראל יראים מהשופטים⁴, ולא הוצרכו לשוטרים לאיים עליהם, אלא כדי לבצע את הפסק-דין⁵. וזוהי גם הכוונה במאמר ר' יוחנן במסכת סנהדרין⁶: "כנגד מקל ורצועה כו'" - לשוטרים שענינם להטיל אימה על הציבור (ולכן לא הזכיר "כלי הדיינין", שנצרכים לפעולות הבית-דין - שזה שייך לשופטים). ועל-פי-זה מתורן מדוע נכלל מינוי שופטים ושוטרים במצוה אחת, כיון שגם ביצוע הדין נכלל בתפקיד השופטים, ואילו ענין השוטרים אינו אלא סיוע לשופטים - הוגה על-ידי כבוד-קדושת אדמו"ר שליט"א, ונדפס ב'לקוטי-שיחות' חלק ל"ד עמוד 98 ואילך.

* * *

ב. דובר כמה פעמים ששנה זו היא שנת המאה להסתלקות ה'צמח-צדק', ובהשגחה פרטית יצא לאור זה-עתה כרך נוסף מ"אור התורה" על ספר דברים⁷, - כרך זה היה צריך לצאת לאור לקראת פרשת דברים, אבל מצד העדר הזריזות כו', יצא לאור רק כמה שבועות לאחרי זה - ויש שם גם דרושים על פרשת שופטים. ג. מאמר (כעין שיחה) דיבור-המתחיל שופטים ושוטרים תתן לך.

* * *

ד. בסיום הפרשה נאמר: "ואתה תבער הדם הנקי מקרבך כי תעשה הישר בעיני ה'", ומפרש רש"י: "מגיד שאם נמצא ההורג אחר שנתערפה העגלה, הרי זה יהרג, והוא הישר בעיני ה'". וצריך להבין:

(א) הפירוש הפשוט לכאורה בפסוק זה הוא - ש"הישר בעיני ה'" קאי על כל האמור בפרשה בענין עריפת העגלה, שכך צוה הקדוש-ברוך-הוא לעשות, כדי שיתבער הדם הנקי כו'; ומנא-ליה לרש"י לחדש בפשוטו של מקרא שקאי על הריגת ההורג אחר שנתערפה העגלה?

(שם, יד ובפרש"י).
 (4) ומרומז בכך שנקראים בשם "שרים" - "שרי אלפים ושרי מאות גו'" (דברים שם) - מלשון שררה, שמורה על השליטה והמשלה כו'.
 (5) ומובן, שכדי לבצע את פס"ד השופט אין צורך ב"שוטר" לכל שופט, ולכן לא הוצרכו שוטרי אלפים שוטרי מאות כו' (כמו "שרי אלפים ושרי מאות גו'"), כי אם "שוטרים לשבטיכם", שוטר לכל ב"ד, וכיו"ב.
 (6) ז, ב.
 (7) על פרשיות עקב-תבוא - ה' מנ"א אור ליום ו' מנ"א.

1 א, טו. - כ"ק אדמו"ר שליט"א אמר, שכאשר לומדים חומש עם פירוש רש"י רק כדי לצאת י"ח ציווי רבינו שניאנו, כ"ק מו"ח אדמו"ר, יכולים לחשוב שפירוש רש"י בפרשתנו ובפרשת דברים היינו הך; אבל כאשר מתבוננים רגעים אחדים, מגיעים למסקנא שהם פירושים שונים לגמרי.
 (2) וע"ד מ"ש (וירא יח, כה) "השופט . . יעשה משפט".
 (3) אבל בפ' שמות (ה, ו) פירש רש"י רק "השוטר ממונה לרדות בעושי המלאכה", ולא הזכיר ע"ד הכאה כו' - כי השוטרים הישראלים שנתמנו ע"י פרעה לרדות בעושי המלאכה לא היכו את בני כו', אלא אדרבה: "חסים על חבריהם מלדחקם", ולכן "ויוכו שוטי בני ישראל", "הנוגשים הכוים"